

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DÍJAZTATNAK.
Kéziratok nem adnak vissza.

Hirdetési díjak.

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Volger (Wallfischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint et Volger hirdetés köv. iródja. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Szervitátor 6. sz.

Nyitlári cikkekek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, nova az előzetesek és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

1879. évi kilenczedik évfolyamára.

Midőn a „Kelet” kilenczedik évfolyamára lapunk tisztelt olvasóinak eddig tanúsított pártfogását kérjük, felmentve érezzük magunkat új program adása alól; úgy véljük, elég e tekintetben nyolczéves múltunkra s naponként hangoztatott elveinkre hivatkozunk.

A lap tartalmasságáról nagy számu bel- és külföldi, most még új kiltűnő erővel szaporodó munkatársaink kezkeskednek s hisszük, hogy az új évfolyam alatt a „Kelet”-ben nemcsak külsőjére legnagyob, de egyszersmind a legtartalmasabb komoly és nemes irányu vidéki lapot veendik olvasóink.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre 16 frt.	Negyedévre 4 frt.
Félévre . . . 8 frt.	Egy hóra 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Az előfizetési pénzek legelőszérűbben postautalvánnyal a kiadóhivatalba Stein J. könyvkereskedésébe küldendők.

Ujévkor.

(Sr.) Nehéz lenne megmagyarázni azon érzelmeket, melyek a nemzetet és annak egyes rétegeit áthatják az újv alkalmával. Nem tagadni, hogy általában véve a helyzet nyomasztó. Az év kedvező reményei kis mértékben teljesültek, anyagi tekintetben, és politikai nehézségei csak szaporodtak; mert a kiegyezés nehéz munkáját elvégezte ugyan; de csak gyerekjátéknak tűnik most fel mindenki előtt a kiegyezés vihara; a keleti kérdés azóta folyton növekedő nehézségei és most már reánk is bekövetkező terhei mellett. De számítás hiánya vagy vak szenvedély lehet az csak, mely e nehézségeket egy kormány-nak tulajdonítja; mert mindazon hatalmak, melyek a keleti kérdésben tevékeny részt akarnak venni, tényleg érzik az abból származó nehézségek visszahatását, még saját belügyeikre és pénzügyeikre is. Tekintse meg bárki az olasz és osztrák parlamenti viszonyok tönkretartását; kielégíthetetlen ambícióknak, a keleti

kérdéssel kapcsolatos felkeltése okozta azt; nézze meg a hatalmas Angliát, mily erős politikai küzdelmet okozott e kérdés a szigetországban; mily terhes és kétes jövőjű feladatokat vállalt ez a Cyprus és Kis-Ázsiára vonatkozó szerződéssel; és úgy az ezzel kapcsolatos Afghan háboru, mint maga az angol hajóhad működése Európában és Cyprus megszállása, oly deficitet okozott az angol háztartásban, hogy csak adóemeléssel vagy kölcsönnel lehet abban az egyensúlyt fenntartani. Ne csodálkozzunk hát, ha nálunk, a közeli szomszédoknál, kiket minden hullámcsapás közvetlenül ér: annyi szenvedélyt, igaz és túlzott aggodalmat keltett fel e kérdés, politikai és pénzügyi bajjaival együtt. És a nemzet, mely látja a feltornyosuló veszét, a napról-napra szaporodó nehézségekkel. Terhekkel együtt bekövetkezni, bizonyára, minden izgatás nélkül is, méltán lehet tele aggodalmakkal. Nem is szabad ezt sem eltagadni, sem a vészek iránt a nemzetet elaltatni; de másfelől nem szabad sem ezeket nagyítani, sem azoknak oly okokat tulajdonítani, melyek megszüntetése hatalmunkban áll. Pedig az ellenzék ezt teszi. Ugy tünteti fel politikai helyzetünket; mint ha a keleti kérdésnek a Tisza-kormány lenne az oka és mintha csak ezt kellene elfojtani, hogy azonnal a helyzet urai legyünk; dictáljunk keleten, megszabjunk az események irányát, és ugyanakkor megszabaduljunk actiónk terheitől. Ez a legnagyobb ámtás vagy tévedés. A helyzet kikerülhetlen követelményekkel áll elő; és a mi egy kormánytól (mely plane dualisticus monarchia egyik felében kormányoz) kitelik: azt bizonyára megteheti a Tisza-kormány; mert, hogy eddig keleten még érdekeink feladára nincsenek, hogy Europa solidaritása áll hátunk megett, alkotmányunk ép, sőt, parlamentaris-musunk zavartalanul működik; igaz, hogy terheink nagyok; de az a körülmény, hogy akkor kelle actióba lépünk, midőn pénzügyeink még rendezve nem valának és nemzetgazdasági bajaink nagyok voltak, vissza nem tarthatott az actiótól; mert a nagyhatalmi állás, sőt általában minden ország lét-feltétele azt követeli, hogy ne nézze kül-erejének, befolyásának és nemzetközi állásának biztosítására a szükséges intézkedéseknél az anyagi eredményeket. Van rá élő példa. Anglia vagyonszerűségét egy kormány sem emelte annyira, mint a Gladstone-kormány; de nemcsak Anglia kültekinélyének, de Europa nemzetközi egyensúlyának egy kormány sem ártott annyit, mint ez. A fontos kérdés, Oroszország ázsiai terjeszkedése, ke-

let-európai izgatása ennek védelme alatt lett lehetővé. És most, az akkori mulasztásokat drágán fizeti meg Europa és Anglia.

Igy bűnhődik még egy távolinagy állam is egy mulasztásért. Ez még nagyobb bűn lett volna reánk, szomszédokra nézve. Hogy pedig az actio oly alakot vett, a milyenne lön: annak Európa és a kelet az oka; mert csak így lehet e annak solidaritását, ennek rendezését, nagyobb teher kockázat nélkül biztosítani.

A csata eldőlvé nincs; mi nem posítot adtunk fel, hanem nyertünk. E várakozó állásban, csak nyugodt elhatározás és szilárd akarat segíthet. Ne hagyjon el e két politikai erény az új évben!

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Mult évi december 30-án tartotta meg a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az évi utolsó közgyűlést. Több tárgyai közül ezeket említjük ki.

A m. miniszterium ujra szervezése óta eleve a kamara első ülése, elnök b. Kemény Gábor ó nagyméltóságához, mint a kereskedelmi miniszterium kizárólagos vezetőjéhez időző feliratot indítványoz, a mit a gyűlés egyhangulag elfogadott.

Zs. Testvérek a kamarához intézett folyamodásukban arról panaszkodtak, hogy a gyáraikba hozott kőszén métermászaja a város által kövezet és behozatali vám címén szedett 2 3/10 krt meg nem bírja, a kamara készséggel engedett a kérésnek s azt mind az iparos vállalatok, mind a város jól felfogott érdekében a város figyelmébe ajánlotta. A Bogdán István ur figyelemztetése következtében egyúttal átiratot határozott a tanácshoz, hogy a tervben levő vámtarifát észveszkedjék a kamarával is véleményezése végett közölni.

Az entradami és az ó-radnai izraeliták az iránt folyamodtak a m. kormányhoz, hogy az ó-radnai hitvársá napja szombatól hétfőre tétesse át. E kérésnek a költség engedett is, ellenben az ottani bányászok a szombat nap megtartását kérik azon okból, mivel ok hétfőtől péntekig a bányákban levő elfoglalva csak e nap vásárolhatnak. A kamara a m. miniszterium felhívására azon véleménynek adott kifejezést, hogy noha a vásárlás forgalom emelése érdekében óhajtott, hogy minél több legyen vevő, de pusztán felekezeti indokból nem pártolhat ily gyökeres intézkedést, mert az ily intézkedés előzetes esetet képezhetne más városokra nézve is, a melyekben a városok valamely felekezet ünnepével összeesnek.

éppen hibáiról fölötte tanúságos. Gaetano Oliva-t egyik olasz költő barátom, talán igazságtalanul, még Piantieri a leggyengébb verselő után helyezi; de azért éppen a „La Colonna” című fordításával azoknak, kik *negative* uton is szoktak tanulni, roppant nagy szolgálatot tett. Már ez a körülmény is fölötte érdekes, hogy az eredetiben is lapályos költemény 15 négy soru stropháját Oliva nem hogy rövidítette volna, hanem megduplázta; a mennyiben 15 tíz soru strophára nyújtotta! . . . Igaz, hogy egy-egy verselábról rövidebb verssorok ezek; de így is igen hosszú! Az eredeti szöveg 13 szakasza, jelesen i. f. egyik legprozaicusabb részlet; sőt merő próza a negyedik verssor, melynek 6 jambus lábára csak öt külön szó esik: valamennyi pedig a legabstractabb, — annyi abstractió után!

Akkor se még! Nem! Még azon kívül
Uj költésesség fáradalma vár rák!

Noi non dobbiam nell' ozio
Posar nemmeno allora;
Un più difficile compito
Nostr' anime innamorata
Più nobile lavoro!

A f. i. D. Pietro-féle locali rodalomtörténelmi szótárban Oliva nevével se találkozom. Szerző egyébiránt (339. l.) maga ígéri meg, hogy második kiadásban reményli kiegészíteni művét, mert az óriási anyag feldolgozása közben sok jeles neveket felejtett el. („E molti e molti altri di questa tempra, che saranno da noi insieme agli enunciati, svolti e discussi in una seconda edizione del presente volume alla meglio, che ci sia possibile.”)

Csakugyan Sicilia szigetét nem nevezték biába a költészet hazájának. Hogy nem szűnt meg maig sem az lenni, nem csak a számtalan népköltői gyűjtemények és egyéb költői néphagyományok bizonyítják, melyek összegyűjtésére Rom-

A székes-fehérvári országos kiállítás bizottságának a kamara megküldvén azon czégek jegyzékét, a kik a kiállításban részt venni minősítve vannak, egyúttal újabb felhívást bocsátott kerületének iparosaihoz. Alelnök Benigni jelentése szerint az ügy előmozdítása, alkalmosszerű teendők megbeszélése s a szerint teendő intézkedések végett az iparos-egylet is szakkbizottságot küldött ki, a melybe a kamara maga részéről Balla László és Gergely János kamarai tagokat választotta meg, azon utasítással, hogy netalán előterjesztéseiket a kamara gyűlésein tegyék meg.

Közhelyeslésre talál Korbuly Bogdán ur azon indítványa, miszerint Kolozsmegye alispánja kérésék fel, hogy kebelében az arra alkalmas területeken, mint például a Mezőség és Kalotaszeg népesebb vidéke, igyekezzen a községeket gyalog postával kötni össze, a mi által lehetővé válnék, hogy minden ily község 24 óra alatt a rendes postával összeköttetésbe lépjen.

Végre titkár jelenti, hogy a múlt ülésben megpendített eszme, miszerint a városi tanács s a kamara küldöttjeiből, valamint szakértőkből álló értekezlet vegye tanácskozás alá a szamosvölgyi vasut Kolozsvárral való csatlakozásának kivihetőségét, azóta a polgármester ur buzgó kezeményezése folytán megvalósult. Két értekezlet tartatott. Az elsőben az ügy tüzetes vita alá vétetvén, a főbb elvek megállapítottak. A másodikban egy emlékirat fogadtatott el, a mely a kolozsvári csatlakozásnak nem csak technikai és pénzügyi kivihetőségét deríti ki, hanem rá is mutat, hogy a csatlakozás magának a létesítendő vállalatnak is egyenes érdekében áll.

TANÜGY.

A Kolozsvár városi ipariskolák.)

Visszapillantás.

Városunk ipariskolái — a helybeli kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére — a földmívelés-, ipar-, és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium és Kolozsvár sz. kir. városa nagybecsű segélyekkel, 1874. nov. elején 5 különböző iskolai helyiségben nyitattak meg.

Ez iskolák célját s működésük körét, az 1874-ik év őszén kiadott „Szervezeti szabályzat” ezekben határozta meg és írta körül:

„a.) Az ipariskolák célja: megadni a város iparos tanoncainak (és iparos segédeknek) a szellemi ismeretekből is az képzést, a melyre nekik — elválasztott áletpályájokért, de egyszersmind azért is, hogy majdan mint önálló polgárok becsülettel felelhessenek meg polgári kötelességeiknek — elkerülhetetlen szükségök van.

*) Az évi jelentésből.

ban tavaly Francesco Sabatani-val éppen egyik legjelesebb siciliai költő giuseppe Pitre alapította meg a „Rivista di Letteratura popolare” cz. specialis szemlét.

Hálával írom le ennek a nevét, ennek a kiltűnő szakkolárnak, melynek rendes írórsaihoz tartoznak Italiának és Németországnak legelső összehasonl. irodalomtörténelem írói. (Liebrecht, Köhler, stb.) annyival is inkább, mert hazánk a népköltészetére is terjesztette ki figyelmét. Petőfi neve sem ismeretlen előtt.

A mi a már említett Federico Piantieri-t illeti, Italia Opitz Tivadart, ki Petőfibtől legtöbbet fordított, a quantumra nézve tehát legelső, ez alig érdemel szót; legfeljebb bibliographiai curiosum. Meglehet, hogy nem is siciliai születést; műve Nápolyban jelent meg 1868-ban. (Teljes lajstroma közölve volt Ö. I. L. III. 466 s köv. l.)

Mindez voltaképen csak kitérés volt. Visszatérve most a Messinai iskolához, innen a sziget legészaki-keleti pontjáról egy ugrással a déli keleti pontjára vezet a siciliai Petőfiskola chronologiai-lag most következő tagja; itt, hol (Andalusia mellett) Európa legmelegebb éghajlata alatt állunk, hol nem csak a pálmafa terem, hanem, hol Európára egyetlen helye van, a Papyrus és a czu-kornád is nő.

Egyébiránt csak oda tértünk vissza, honnan kezdetben kiindultunk. Mert Milelli lakhelye Avola szomszédságában fekszik: Noto, hol Petőfi legtüzezebb tisztelője lakik, a legszenvélyesebb, leg-rajongóbb Petőfianus; de ő mindez, a szó legnevesebb értelmében, az én kedves szorencsűlen barátom: Giuseppe Cassone. Már találkoztunk több ízben az ő nevével. Ennek a kiltűnő fiatal költő életéről, fájdalom, többet nem tudok, mint a mennyit tőle magától elstem, természetesen a nélkül, hogy talán indiskret kíváncsisággal figyeltem volna nyilatkozataira.

A többször említett Giovanni di Pietro elé-

b.) E szerint a felállítandó ipariskolák részben az elemi oktatást fogják pótolni azokra a tanoncokra (és segédekre) nézve, a kik — az eddigi mostoha időért — még az ugynevezett elemi vagy népiszkolákat sem látogathattak; részben pedig tovább képzést nyújtanak a nevezettek közül azoknak, kik a legszükségesebb elemi ismereteket amaz iskolákban megszerezték ugyan maguknak, de magasabb tanulmányot hallgatni már nem volt alkalmuk. Utóbbi értelemben tebt az ugynevezett ismétlő iskolátatást fogják pótolni.

c.) Minden teljesen beállított ipariskola — a beléjáró tanulók képzettségéhez s a benne tanítandó tárgyak mineműségéhez képest — legalább is 3 osztályból áll. Ezek közül az 1-ső osztályba azok a tanoncok osztanak be, a kik még semmiemű oktatásban sem részesültek, vagy ha részesültek is valamilyenben, de irni olvasni még sem tudnak. A 2-ik osztály azok számát állíttatik, a kik az 1-ső osztályt már végeztek, vagy más uton szereztek magoknak annyi ismeretét, a mennyihez az ebbe való felvétel köve van. Végre a 3-ik osztály azon iparos tanoncok (és segédek) számára nyitlatik, a kik a 2-ik osztályt — legalább is — kielégítő eredménnyel végezték; vagy ha nem végezték is, de más uton már annyira haladtak, hogy ez osztályba való felvételét-sőkre a — kiállandó felvételi vizsgán — elég ke-zességet nyújtanak.

d.) Mikor az így szervezett ipariskolák által városunk iparos tanonczai és segédei már elég alapos ismeret birtokába jutnak, ez iskolák felügyelő bizottsága oda fog hatni, hogy városunkban — a város, a helybeli kereskedelmi- és iparkamara és a magas kormány segélye mellett — legalább egy iparos szakiskola, vagy több — magasabb szakképzést nyújtó — tanoda hely állíttassék fel amaz iskolák mellé s illetőleg azok betetőzésére. Ezek szervezésére — a maga idején — külön javaslatot fog készíttetni.

A most ismertetett szervezet alapján már 4 év óta fennálló városi ipariskolák eddigi multjából — az ezen jelentésünkhöz csatolt táblázatokon kívül — a következő adatokat iktatjuk ide:

1.) Az első, azaz az 1874/75-ik tanévról a felügyelő bizottság 1875. szeptember 25-én, kü-lön füzetben, nyilt „Jelentés”-t bocsátván közre, ebből ez utal csak is a következőket idézzük emlékezetbe:

Volt már az első tanévben is 4 rendes első, 3 rendes második és egy harmadik osztály. Ezeken kívül a nappali, külön oktatásban részesülő pék tanulók számára egy rendkívüli első egy rendkívüli második, összesen tehát 10 osztály, a melyekben együtt véve 485 tanuló íratott be; de minthogy tanév folytán felszabadult, meghalt és

gé megbecsülhetetlen szorakozottságot mivelt, midőn kihagyta Cassone nevét. O. úgy látszik Noto-ban született, jó módú polgári családból; jogi pályára készült, midőn 1867-ben (?) egyszerre csak a legborzasztóbb tagbénulás lepte meg. Jelenleg éppen 34 éves korában áll, több mint egy decennium óta teljességgel süket és bēna.

(Folyt. köv.)

Az erdő leánya.

(Román népmóda. Románból.)

MOLDOVÁN GERGELYTÖL.

(Folytatás.)

Julia végig hallgató a cigányról beszédét. Egészen egy más világban képzelte magát. Mintha csak a tündérek társaságában volna.

Ugy fog csinálni, mint a cigányról mondá, mert a cigányról hatalmas, s a tündérekkel szövetségben áll.

Hogyne hinne a cigányúnak.

S úgy csinált.

Kettőhasítá közepén fejtőrlő keszkenőt, fehér ruhát öltött magára, mint a hó, kibontá dus hajfonadékát, s ő szép volt mint a tenger hattyuja. Azután megkerült hét völgyet és hét határt, haját minden dombon megfűszülte, minden forrásból ivott s minden pataokban megfürdött. Kilencz liget legszebb virágaiból koszorút font, megkötözte azt saját hajszálaival s aztán eldugta a legnehezebb kőszikla alá, hogy emberi szem ne lássa s emberi kéz meg ne találja.

A pásztorok a hegyecsucokon, a leányok a ligetekben összegyűlekeztek s beszélték Julia szépségeiről, szép öltözkéről, mely fehér volt, mint a hó; arczáról, mely szebb volt a völgy lilománál.

Egyik azt mondá, hogy tündér, a másik, hogy az erdő-lánya, de senki se tudta ki ő, hon-

kimaradt összesen 103, a tanév végén már csak 382 tanuló volt.

Az 1877—78-ki tanév főbb mozzanatai.

1. E legutóbbi tanévre a beiratások idejéről 1877. szeptember 26., 27., 28. és 30-ik napjai, a tanítás megkezdésére pedig október 1-é tüzetelt ki. Mivel azonban a beiratások rendes idején — különösen a szent Mihály-napi költözések miatt — csak igen hevesen iratták be magukat, legnagyobb részben még október első hetét is beírással kellett eltölteni, s így a rendes tanítás csak október 5-én, egy pár iskolai helyiségben pedig csak október 8-án vehette kezdetét. Ettől fogva azonban — kivéve a sátoros ünnepekre, aztán meg a tanév folytatása eseti iteni országos vásárokat alkalmával adott néhány napi szünetet — a kötelező esti és vasárnapi órákon, megszokották nélkül folyt a tanítás egész 1878. április 28-ig (április utolsó vasárnapjáig), a mikor is minden osztályban nyilvános vizsgálatot fejeztetett be a tanév, mely e szerint 12—15 nap hiány, 7 hónapig tartott.

2. Szomorúan tapasztalta a tanév elején is a felügyelő bizottság, hogy a városunkban levő iparos mesterek egy része — az iparos-egylet jóakaró figyelemztetéseit s a városi tek. tanács idején közszé tett, hivatalos felszólítására dacára sem akarta a maga idején beírattatni s a kötelező tanórákra pontosan feljártatni tanulóit. Hogy e bajon gyökeresen segítsen, már a múlt 1876—77-ki tanév folytán felkérte a felügyelő bizottság a tek. tanácsot, hogy a kerületi kapitányságok útján vétsen föl újabb és pontos összeírást a városunkban levő iparos tanulókról. A tanács, mint iparhatóság, készséggel teljesítvén e kérést, az ő rendeletére az új összeírás 1877 nyarán s őse elején meg is ejtett, a minnek eredményül az összeírtak jegyzéke az új tanév II. havában áttételül az igazgatónak, hogy annak alapján számba lehessen venni: kik azok a mesterek, a kik többszörös felszólítás dacára sem tettek eleget törvényszabta kötelezőségeknél.

Megőrlésén e számbavétel, megdöbbenve constatálta a felügyelő bizottság, a decz. 6-án tartott ülésén, hogy ez ideig mindössze csak 291 tanuló iratott be az iparskola 15 osztályába. Azonnal utasítá tehát az igazgatót, hogy a még be nem iratott tanulókat jegyzékét, a kiknek száma a nem épen teljes összeírásai jegyzék szerint is 215-öt tett, haladéktalanul terjessze fel a hatóságnak. Ez, — miután az igazgató a kezéhez jutott adatokból a városunkban tanulókat tartó iparos mesterekről egy betűrendbe szedett kimutatást készített, a mely kiegészítés s a még be nem iratott tanulókat mesterei utolsó felszólítása végett az iparos-egylettel is közöltetett — 1877 decz. 15-én meg is történt. S minthogy erre a hatóság a makacs-kodók közül többeket meg is büntetett; az iparos-egylet tanügyi szakosztálya pedig ezt megelőzőleg minden vonakodóhoz külön írásbeli megintést küldött: az erélyes fellépésnek meg lett az eredménye, hogy a létszám 291-ről már deczemberben 350-re, 1878 január végéig pedig 381-re szaporodott, aminek a következő 2 hónapban még 11 szaporodás járulván, az ezen tanévre beírtak száma 392-re ment. Ez összes létszámból évkorok felszabadult 39, más ok miatt kimaradt 25 (= 64), s így maradt a tanév végén 328 tanuló. A megelőző tanévhez képest (a mikor volt beírva 357, felszabadult s kimaradt 61 s maradt a tanév végén 296) szaporodott tehát a létszám 35-tel, s így habár ez évben 3-mal több is lé-

nyom jött, és hol lakik. Tündér lesz, mert menekül az emberi lény elől, s nem beszél senkinek; ő nem szeret, s nem tudja, mi a vágy, mint más leány tudja.

Julia szép is volt: mint a tünemény, melyet a természet csodának teremtett a költsésmára.

Julianak már kilencz koszorúja volt. Ekkor szétzakadta öltözékét derékig, hajának felét keblére, másikat hátára helyezte, midőn új hold volt az égen; világánál ujjal megfűlő s fölékesíté a völgy legszebb virágaival.

Megkedve újat ujjal.
S a leány álmódoszott is. A cigányról monda, hogy Toma megcsókolja őt. Soha se érezte a csók hatását, de érezte, hogy Toma csókja a legédesebb lehet a világon. Erről álmódott.

*
A faluban rossz hírek terjednek.

Előttant az erdő-lánya és bolyong erdőn és völgyön; fűdik a patakban s a forrásoknál egész éjszakán át énekel.

Öltözéke fehér, mint a hó. Nem csuda, mert édes tejben füröszt, azért veszett el az emlékek teje.

Sűrű eső-felhők tornyosulnak körös-körül, de megjelenik az erdő-lánya derékig szagattott öltözkében, s a felhők eltűnnek s nem esik két héttig. A határ kiasszott. Éhség vár a falura.

A falu népe megijed.

Az erdő-lányhoz nem lehet közeledni, mert meg kell fogni s tövisen meg kell égetni a határok között.

Ezt tartotta a falu a legokosabb beszédnek. A vén asszonyok igazat adtak a vén cigányoknak. Ugy kell tenni.

De ki fogja meg?

— A legszebb husz legényt a faluból gyűjtötték össze, fegyverezték fel vasvillákkal pisztolyokkal.

pett ki, mégis 32 tanulóval volt most több, mint a tavaly.

Hálásan ismerjük el, hogy a hatóság erélyes fellépésén kívül leginkább az iparos egyet-buzgalmának köszönhetjük, hogy a beírt tanulókat legnagyobb része — beiratási idejétől kezdve egész a tavaszi derültebb napokig, sőt a jama még azokon s így egész a tanév végéig is — sokkal pontosabban járt fel az illető osztályba és évből, mint a megelőzőkben; s a kimaradók is pontosabban és lelkiismeretesebben igyekeztek [kimaradásukat igazolni. Erre különben sokat tett az is, hogy az igazgató szigorúan utasított, hogy az igazolatlanul kimaradóknak mindaddig ne adjon felzabálásukra bizonyítványt, a míg a maga idején meg kellőn nem igazolt mulasztásait után nem pótolják. S mivel e miatt — néhány óra való visszavetése — már a múlt évben is adta elő 1—4 eset magát; ezek híre pedig hamar elterjedt a tanuló közt: e szigorúbb szabomtatás éppen egyik legjobb eszköze lett a pontosabb iskolalátogatásra serkentésnek.

Mindesek dacára nem tagadhatjuk, hogy ez évben is akadtak oly lelkiismeretlen mesterek, a kik mindent elpróbáltak arra, hogy tanulóikat kivonassák az iparskolákból. Ezért a felügyelő bizottság az igazgatóságot ajánlata el is határozta, hogy a jövő évtől kezdve, az ezen iskoláról kiadandó nyílt jelentéseiben köztesse a beiratkozott tanuló teljes névsorát is, mestereik nevével s mulasztásai órászámokba kifejezett jegyzékével együtt, hogy annál elevebben felberekthesse és ében tarthassa mind a mesterekben, mind a tanulóknak a pontos iskolalátogatásra vonatkozó kötelezőségeit.

A mi a pénzügyi állást illeti, arról e jelentésünk végén vesznék tüzetes kimutatásokat az érdekeltek. Ezekre utalva, szomorúan jelenthetjük, e helyen is, hogy a két tanév számadását csak is deficitel zárhattuk le. Sajnos, hogy ennek oka egyfelől abban rejlik, hogy az a lelkesedés, a melylyel ez új intézmény jász érdekelte ipartestületek részéről kezdetben fölkaroltatott, évek folytán nem csekély mértékben csökkent, holott kiadásaink, mert előkészítő osztályt már az első év után kénytelenek voltunk felállítani, nem csak nem apadtak, hanem ellenkezőleg: a legnagyobb takarékoság mellett is éppen szaporodtak. — Másfelől nevelte a deficitet az is, hogy különösen a 2-ik és 3-ik tanévben a tandíj-bevételek is apadtak, részint azért, mert apadtott a tanuló létszáma is, részint pedig azért, mert ettől fogva már, vagy a megnehezédett időkről, vagy oly okból, a melyet itt szűgyellenként valódi néven nevezni, a módosabb mesterek közül is többen vetétek igénybe a teljesleg ingyen tanítást. Pedig a tandíj s rendes tanulókra egy teljes tanévre csak 1 frt 50 kr., s ezért az iskolában felhasználhat irkákat, naplókat, s általában az író-és rajzeszközöket, valamint a megelőző tanévekben is, az intézettől kapta kivétel nélkül minden tanuló.

A legnagyobb mértékben nevelte pedig a deficitet, s illetőleg elvállalt kötelezettségeink teljesítésében a legnagyobb zavarba hozott az, hogy az 1877/78-ik tanévre megígért állami segély II. fele, a keresk. és iparkamara többszörös kértére — tölünk nem függő akadályok miatt — mind e mai napig nem adatott még ki. Teljes biztosítást vettünk azonban a t. kamarától, hogy mi-helyett e jelentésünkkel a multiról teljesen beszámoltunk, e 750 frtot tevő összeg is azonnal utalványoztatni fog.

lyokkal s küldjük őket elfogására — szolt a cigányról.

Husz legény, mint husz fény, oly sugar, elindult.

Alig mentek el, midőn a vén cigányról felkiáltott, hogy az ügy nem jól volt elintézve, mert a fiatalok nem visznek keblükön szentelt tömjént és három szál fokhagymát.

A vén asszonyok várták az ifjakat a falu végén. Az ifjak estvéttől reggelig voltak oda s hajnalban megérkeztek álmosan, látszott, hogy egész éjjel nem aludtak.

— Átkozott gyáva legények, szolt hozzájuk a vén cigányról, hol jártatok, mit láttatok, hol van a leány?

— Láttuk a leányt, monda az egyik, aztán elhallgatott.

— S aztán?

— A szikla tetején ült s nézett az ég felé; mi körülvevők a sziklát s észrevétlenül feljutottunk a tetőre, közeledtünk feléje, s eljutottunk közvetlen közelébe. S az ifju ujjal elhallgatott.

— Oh átkozottak, hol van tehát? rikoltá a vén cigányról.

— Ő nem vad leány, ő nem erdő-lánya, folytatá az ifju. Ő szép, mint a völgy liloma, és jó, mint az áldás. Ő nem boszorkány, mert sir, mint a gyermek, s mosolyog, mint egy angyal. Ő tündér, valóságos király leány s ne fogjátok meg, mert megver az isten.

A vén cigányról tapsolt kinjában.

— Ezek meg vannak bűvölve, meg vannak rontva.

Ugy csináltak. De az erdő-lánya nem jelentett sehol, mert a lány egyuttal táltos is, tudja ha róla beszélnek és kerül a bajt.

Ekkor a vén cigányról más tanácsot adott.

Vasárnap reggel összegyűltek a falu fehérnépei öregek és ifjak, lányok és menyecskék s

A „Magyar Compass” 1878. évi statisztikája.

Mihók Sándor a „Compass” szerkesztője a magyarországi pénz, hitelintézetek és egyéb részvényszármazások sorában 1878-ban előfordult változásokról, következő statisztikai adatokat közöl.

I. Bank- és hitelintézet 1877. végén volt 113. Ezek sorából 1878-ban felszámolását, illetőleg feloszlását mondotta ki:

1) Komáromi ker. takarékpénztár és ipar hitelintézet, (alakult 1873) 100,000 frt alaptőke és 37,596 frt betét mellett.

2) Mészöberényi népbank (alakult 1870.) 64,025 frt tőzértőke és 63,265 frt betét mellett.

3) Pápai népbank (alakult 1871.) 68,000 frt alaptőkével, és:

4) Első bécsi keresk. és iparbank Ujvidéken (alakult 1868.) 97,100 frt alaptőke és 14,933 frt betét mellett.

Tehát összesen 4 bank 329,125 frt alaptőkével.

Ujából alakultak helyesebben fenállott szövetkezetekből részvényszármazati minőségben bank- és hitelintézet alakultak:

1) Dunaföldvári népbank (alakult 1873.) 36,750 frt.

2) Almási takarékpénztár és kölcsön egylet (alakult 1872.) 54,000 frt.

3) Miskolci takarékpénztár (alakult 1871.) 178,000 frt.

4) Szathmárnémeti népbank (alakult 1869.) 42,500 frt alaptőkével, tehát összesen 4 bank 309,250 frt alaptőkével.

II. Takarékpénztár 1877. végén volt 306.

Ezek sorából 1878-ban:

Csödbe jutott: 1) a csanádmezei tp. Makón (alakult 1867.) 50,000 frt alaptőke és 167,000 frt betéttel.

Egybeolvadás alatt áll: a Perjámosi és Perjámosi Hanikfalvi tak.-pénztárak 25,000 + 25,000 frtnyi alaptőkével, végül:

2) Ujából alakult a Pápa városi és vidéki takarékpénztár 50,000 frt alaptőkével.

III. Szövetkezet 1877. végén volt . . . 202. Ezek sorából 1878-ban feloszlás alá jutott Budapest 2, a vidéken 4, összesen 6.

Ujából alakult a vidéken 13, és pedig: Abauj-Baktán, Alsó-Körös, Etyeken, Gajdóbrán, Obrováczon, Pancsován, Polgáron, Rasiczán, Sopronban, Szalonákon, Ujpesten, Verbőczon.

IV. Biztosító intézetek sorában 1878-ban változás nem fordult elő.

V. Iparos részvényszármazat: Ezek sorában 1878-ban:

Felszámolás alá jutottak: 1) központi magyar gyógyszerészeti és művegyészi vállalat (alakult 1867.) 195,000 frt alaptőkével.

2) Vágújhelyi téglagyár (alakult 1875.) 25,000 frt alaptőkével.

3) Zimonyi téglagyár (alakult 1872.) 30,000 frt alaptőkével.

Véglegesen feloszlott a bethleni műmalom r. t.

Ujából alakult a Széki sósfürdő r. t. 325 frt alaptőkével, a kaloccai tünör turfagyár r. t. 20,000 frt és a magyar aszfalt r. t. 110,000 frt alaptőkével.

Leírás által részvényszármazatuk kisbeosztottak: Az I. erdélyi stearin-gyertya-gyár 150,000 frtől 120,000 frtra, nagy-szebeni vegyészeti áru-gyár 60,000 frtől 30,000 frtra.

babot vetettek. Tegyenek úgy, mint a babok mutatni fogják.

Azután a fiatal menyecskék felmentek a halomra, melyről mondták, hogy azon az erdő-lánya haját fűszül reggel és este. A menyecskék fehér lepelt vittek magukkal, s kis párnákat cifra virágokkal kivarra. Puhá ágat készítettek neki a hűvös árnyban, a hol patak csörgedez és fülemile énekel; mert e helyeken van ágya a leánynak. Midőn az ágyat megvetették volna, a fehér leplekkel betakarták; s megkerülték kilenczszor, mert így parancsolták a vénnek.

Ezután a fekhelyet a vénnek megbüvölték. Ugy hitték, hogy az erdő-lánya megjelenik, lefekszik az ágyba s fel nem kél többé soha.

Azután a vénnek szentelt tömjént dugtak keblükbe s elrejtették a közelbe a sűrű árnyban.

S a vénnek jól büvölték.

Késő éjjel megjelenik az erdő-lánya a halmon fűve, óvatosan körül nézve, mintha érezne valamit. Midőn körülnézett volna egyszer, bátran tartott előre, egyenesen a patakhoz s az ágyhoz. Leült az ágy szélére, szétbontott haját keblére helyezte s befőnt; aztán merőn nézett az égre: majd virág-koszorúját, mely derekát körül övelte, szétbontá s játékosan a virágokkal sokáig.

Késő éj volt, midőn a lány felémelte az ágyról a lepelt, lefekedett s ujjal betakarta magát azzal.

A vénnek, midőn gondolták, hogy a lány elaludt, előjöttek buv-helyükről s körülvevők az ágyat.

De már akkor a lány eltűnt, látták a mint fut, mint a zerge szírtől-szírtre, mossze, mossze.

A banyák a völgyekről és hegyszakadékokról összegyűjtöttek kilenczvenkilencz féle növényt; és megégették azokat bodzafa tüzen, a hamut fokhagyma lével leöntötték. Azután a határ négy szegletén tüzet csináltak s e hamut a tüzbe vetették, hogy a vad leány megérezze a szagot s me-nyeljen.

Idegen osztálybeli r. t. főköket állítottak fel: 1) Osztrák Jute szövészeti r. t. Budapesten, Díszegyen czukorgyári r. t. Nadrágon vasipari r. t.

Végül tudatja Mihók Sándor az összes t. cz. hazai intézetekkel, hogy a „Magyar Compass” 1879-ik évi VII-ik évfolyama az összes 1878. évi adatokkal és az osztrák-magyar bank új üzleti szabályrendeleteivel együtt már f. évi július hóban fog megjelenni.

Az 1878. évi gabnaaratás.

A „Journal des Halles” kimutatást közöl a különböző országok 1878. évi aratásáról. E kimutatás szerint a legtöbb állam termése alatta maradt az átlagos közép termésnek, csak Németország, Ausztria-Magyarország, Románia és az északamerikai Egyesült-Államok mutatnak fel többletet. Hectoliterben számítva nevezett lap következőleg becslé fel az 1878. évi aratást:

Franciaország	82,500,000	hectolit.
Oroszország	78,000,000	„
Németország	45,000,000	„
Ausztria-Magyarország	40,000,000	„
Spanyolország	40,000,000	„
Olaszország	38,000,000	„
Nagybritannia	37,000,000	„
Európai Törökország	14,000,000	„
Románia	13,000,000	„
Belgium	8,500,000	„
Portugal	3,000,000	„
Németalföld	1,850,000	„
Szerbia	1,400,000	„
Dania	1,000,000	„
Svédország	850,000	„
Százszék	680,000	„
Norvégia	100,000	„
Más európai országok	200,000	„

Egész Európa	406,630,000	hectolit.
É. A. Egyesült Államok	120,000,000	„
Algier	7,500,000	„
Canada	6,000,000	„
Más különböző országok	3,000,000	„

Az összes 1878-ki termés 553,630,000 „

A gabnatermés egy jó közép termésű évben 567,950,000 hectolitert tesz. Európának ez idén 20 millió hectolitert meghaladó deficitje van egy jó közép termésű évhez viszonyítva. Azonban Európa szükséglete nagyobb mint termése. Az 1878/79-iki fogyasztási szükséglet egyik aratástól a másikig legalább is 65—67 milliót tesz az ideitermésen felül. Ezen importban részt vesz Nagybritannia 35 millióval, [Franciaország 20 millióval, Norvégia 3¹/₂ millióval, Olaszország 3 millióval, Németalföld 1.8 millióval, Belgium 1¹/₂ millió hectoliterrel.

Hogy mily aránytalanok a viszonyok, kitűnik abból, hogy Franciaországnak bár nem volt középtermése, 20 millió hectoliterrel ki lehet jönni új termésig; Anglia ellenben, ha jó középtermése van is, legalább 39 millió hectolitert importál. Oroszország bár középtermést nem ért el, ezidén mégis exportálhat 17 millió hectolitert, s maga nem egészen 63 millió hectolitert fogyaszt. Románia és Ausztria-Magyarország kivitele együttvéve 8 és fél millió hectoliterrel becsülhető. Az európai fogyasztó országok számára az európai export-származatok ez idén mintegy 25—27 millió hectolitert szolgáltatnak. — Ugy hogy mintegy 40 millió hectolitert kellene Amerikából importálni.

De a vad leány nem érezte meg. Majd elindultak a falu népei, elől szentelt zászlókkal s papokkal, tömjön fűszül és szent énekekkel ajkajukon a kántorkor, s körmenetet tartottak hétszer fekhelye körül; a vad leány egy dombtetőről nézte a szent dolgokat tételével, imádkozva és az emberek nem mertek feléje menni.

Ez sem használt. Az eső nem esett, az emlők több tejet nem adtak. Az éhség közeledett.

— Mily bolondok vagytok ti, monda a vén cigányról a falu vén asszonyaihoz, boszorkányságok között vénlitétek meg, s nem tudjátok elűzni a vad leányt. A vad leány szintén boszorkány, s a boszorkány addig nem hal meg a míg meg nem fogják, meg nem kötik s meg, nem égetik a határok között. Az erdő-lány-boszorka, kerül az embert, nem szólat senki hozzá, mert felriad s mint a zerge tovább áll.

Mit csinálnak vele?

Összejöttek a falu banyái, a kik büvölni tudtak, mesterkedtek mindenféle plántával, fűvel, gyökérrel és szentelt tömjennel az éjnek tizenkettődik órájában kereszt-utakon, de nem értek célra.

A vén banyák között volt egy, a legvénebb, a ki tudta, mint kell az erdő-lányt elűzni.

S ez a vén cigányról volt.

A falu deli ifjai, virágzó leányai, öregei kört képeztek a cigányról körül, a ki állítá, hogy a nép között ő a legvénebb s ő tud leg többet.

A falu hallgatta, mintha isten szólna hozzája.

— Valamely nagy ünnep előtti éjjelen gyűlünk össze mindnyájan, menjünk eleibe, monda a cigányról, elálljuk útját s elkergetjük határainkról s ő elmegy, mert fél a vénnek büvölésétől.

A bátrabb nők közeledtek az ifjak felé s szemök közé néztek s úgy találták, hogy szemök világa bódítandó, hogy meg vannak bűvölve, meg vannak rontva.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Bűnügyi végtárgyalás.

De és, 1878. dec. 31.

Tegnap tárgyalta a deési kir. törvényszék kételi öz. Ajtai Gábornak magyar-borzási Steinfeld Mózes ellen állítólagos váltóhamisítás il letőleg csalás miatt indított perét. A végtárgyaláson Bárány Lukács törvényszéki bíró elnökölt, bírák Mikó és Karácsoni Lajos voltak, a jegyzőkönyvet Török Árpád jegyzőnekornok vezette.

Steinfeld Mózes m.-borzási lakos 1875-ben nejére forgatmányozott egy olyan váltót, mely Kéteiben 1875. évi márc. hó 7-én állítólag Ajtai Gábor kétebi birtokos által volt aláírva s 13,100 frt tartozásról szólt. A forgatmányos nő — Ajtai G. halála után — pert indítván Ajtai G. hagyatéká ellen, az örökösök a váltó valódiságát kétségbe vonták. Ezért Steinfeld ellen alapos gyaukok alapján a bűnvádi eljárás megindítatván, vádlott vizsgálati fogságba került.

A vizsgálat megtörténte, s a kir. tábla által elrendelt kiegészítés után a tegnapi megtartott végtárgyaláson Brusz Ignác kir. ügyész tette meg az indítványt, mely szerint Steinfeld Mózes, mint fő bünszerzőt, hetenkint 1 napi börtönlét szigorított 10 évi, Dáskel László és Goldstein Jákobot 2—2 évi, Jaube Kándelt 9 havi, Steinfeld Mózesné, mist bünszerzőket, 6 havi börtönlétre kérte elmarasztalni a b. t. könyv 203 §-s alapján. Egyuttal inermínált váltót semmibe nyilvánítani kívánta. A kir. ügyész indoklásában a következők voltak felhozva.

1. Ajtai G. köztudat szerint rendezett anyagi viszonyok közt élt, s adós nem volt.

2. 1875. március 7-én Ajtai Gábor nem volt Kéteiben, s nem is találkozhattott Steinfelddel, mert a tanuk vallomása szerint Szamosújvárt volt, honnan este későn ment haza, s megérkezés után azonnal lefeküdt.

3. Ajtai Gábornak már évtized óta oly reszketők voltak kezei, hogy önmagára, segély nélkül írni nem tudott.

4. Szakértői vélemény szerint a váltóban levő aláírás nem A. G. sajátkezű aláírása, hanem hamisított.

5. Steinfeldnek nem volt soha annyija, hogy oly nagy összeget kölcsönözhetett volna.

6. Maga Steinfeld vizsgálati fogságában Kodoex János, Szikszai Nagy Bertalan és Kádár Ferencz tegyenctársai előtt bevallotta bűnösségét.

7. Egy tanu olvasta vádlottnak azon levelet, melyben ez nejtől hamis tanuk szerzésére oktatja.

Vádlott védője Muntán Ágoston ügyvéd czáfolni igyekezett a kir. ügyészt, s két körülményt hangsúlyozott. Egyik az, hogy Ajtainak volt szűksége pénzre, mert adós volt. Másik az, hogy Steinfeld mint uroszár rendelkezhetett anynyi pénzzel, mennyit állítólag kölcsönzött.

A kir. ügyész és védő ügyvéd felszólalása után mai napon monda ki a törvényszék a következő ítéletet: Steinfeld Mózes csalás bűntényében bűnösnek találtaiván a b. t. k. 203 §-sához képest hetenkint 1 napi börtönlét szigorított 8 évi sulos börtönlétre, Jaube Kándelt pedig hamis eskü miatt 6 havi börtönlétre ítéltetett. A többiek felmentettek. A 13,100 frtóról szóló váltó hamisanak (s tehát érvénytelennek) nyilvánítottatott.

Steinfeld, Jaube, valamint a kir. ügyész fellebbezést jelentettek.

**Pontosság,
jutányosság
és
soliditás!**

(489)

UJÉVRE

hasznos ajándék cikkek.

**Meglepő
olosó
árak.**

**Van szerenosem jelen-
teni, hogy üzletemet
ÚJON RENDEZTEM
be s ajánlom a n. é.
közönség becsos
figyelmébe.**

Már megérkeztek!

Gámentzy János

**női divatkelme, vászon és kész női köntös-öltöny,
férfi-, női- fehérnemű, nagy kendő, pipere keres-
kedése**

Kolozsvártt, főtérr gr. Teleki Domokos-ház.

**Kiházasításhoz tartozó tel-
jes ellátás — számmámhoz
tartozó kész női köntös-
sők (egy derek és ruha
elhosszsa beklüldésénél
készítetők.)**

**Gazdag
vá-
laszték!**

Kivánatra kelme-mintákkal szolgálók.

**Vidéki megrendeléseket figyelemmel és
felelősséggel eszközlök.**

**Merőben
új
divat!**

Az elzárt gyámleány.
Vig elbeszélés. Irta DEGRÉ ALAJOS. Ára 90 kr.

Souvenir de l'exposition de Paris 1878.
Nouvelles danses. Pour piano composées par PHILIPPE FAHRBACH jun.
Tartalom:
1. Les belles parisiennes. Valse. 2. Coeur de dame. Polka. 3. La téléphonienne. Mazurka. 4. Le coucou Polka. 5. Du pas de course. Galop. 6. Salut à la jeunesse. Polka. 7. Csárdás. Danse hongroise. Ára 2 frt 50 kr.

Mindenféle
bel- és külföldi
1879. Divatlapok 1879.
ujságok, szaklapok és
folyóiratok a legolcsóbb
áron előfizethetők
Stein János
könyv- és zeneműkereskedésében
Kolozsvárt.

Nélkülözhetlen
 Egy pontosan szabályozott, jóljáró óra
Guttmann L. cs. kir. szabad. óra gyára
 (500) lécsben, Stadt, Michaelerplatz 2, (7—10)
 a cs. kir. udvarvár mellett,
 csak pontosan szabályozott, legjobban működő órákat ajánl, 5 évi kezeség mellett
 olcsóbb árban mint bármely más órátelep.

Kivonat a részletes árjegyzékből

Valdói ezüst henger-órák lánczszal	10, 12, 15	frttól
» » horgny-órák	14, 18, 20	»
» » remontoir-órák kulcs nélkül	16, 18, 24	»
» » hőlgyórák aranyozva	15, 16, 18	»
» » újjezüst remont-órák kulcs nélkül	10, 12, 14	»
Valdói arany horgny-órák, 15 rubintós	35, 40, 50	»
» » remont-órák	45, 55, 75	»
» » hőlgy-órák 8 rubintós	20, 25, 30	»
» » remont, kulcs nélkül	35, 45, 60	»

Legnagyobb választék ezüstlánczszal 2—20 frttig és aranylánczszalból
 25 frttól 200 frttig, aran- és ezüst medallionokkal. Bécsi inga órák, nej-t gyártmány
 10-től 800 frttig. Francia salon-órák, ébresztők, valamint olcsó szoba- és konyha-
 órák a legnagyobb választéban.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentesen, megküldés utánvétel mellett, nem megfelelő
 órák mindig szívesen cserélhetők, ócska arany, ezüst, valamint ócska órák cserébe a leg-
 magasabb árban elfogadjatnak és meg is vétetnek, órák és arany tárgyak igazítása a legújta-
 nyosabb árban számítatik

Távüztgő ezim: **GUTTMANN L.** órágyáros, Bécs.

BRÜST-KRANKHEITEN
INTERPHOSPHORIGSAURER KALK-SYRUP
VON GRIMAULT & Co APOTHEKER IN PARIS

Sirap d' Hypophosphite de de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris,
 (417-16) **Mellbetegségek ellen** (7-18)

ALVILSAVAS MÉSZ-SZÖRP

Grimault és társa párisi gyógyszerészekül.

E kellemes szor 12 év óta közkezeltségű és népszerű makacs **köhöges**, nátha-
 lalás, **kökhurut** s más **mellbajok ellen**, különösen keletkező **tüdőorva-**
dás ellen nyújt e szörp rendkívüli eredményeket. Befolyása alatt csökken a kinos köhögés,
 az éjjeli izadás megszűnik a beteg bámulsat gyorsan nyeri vissza a jólt érzését. Hogy
 valódi szert lehessen kapni, figyelni kell a „**Grimault és társa**” felíratra.

Pörkár Bécsben: Nagybán szállitásra Raabe Brunónál, Búckerstrasse 1;
 Böder Fülöp-nél, Wienstrasse 15. — **Pörkár:** Magyarországra nézve **Török József**
 gyógyszerésznek Budapestben. — **Kolozsvárt:** **Wolff J. és dr. Hintz Gy.** gyógyszer.
 uraknál.